

EUROPEISKA DATATILLSYNSMANNEN

ÅRSRAPPORT 2014

SAMMANFATTNING

EUROPEISKA DATATILLSYNSMANNEN

ÅRSRAPPORT 2014

SAMMANFATTNING

**Europe Direct är en tjänst som hjälper dig att få svar
på dina frågor om Europeiska unionen.**

Gratis telefonnummer (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Varken informationen eller samtalen kostar i regel något (men vissa operatörer, telefonkiosker och hotell kan ta betalt för samtalen).

En stor mängd övrig information om Europeiska unionen är tillgänglig på internet via Europa-servern (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2015

PDF ISBN 978-92-9242-071-0 ISSN 1831-063X doi:10.2804/256442 QT-AB-15-001-SV-N

© Europeiska unionen, 2015

Kopiering tillåten med angivande av källan.

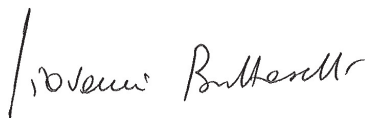
INLEDNING

De senaste åren har datatillsyn gått från att vara en fråga i politikens periferi till att bli central för politiskt beslutsfattande och verksamhetsplanering.

För EU kan 2014 i framtiden komma att betraktas som en vattendelare och som det ögonblick då rätten till integritet och skydd av personuppgifter, i enlighet med stadgan om de grundläggande rättigheterna, övergick från teori till praktik. I EU-domstolens banbrytande domar om *direktivet om lagring av uppgifter* och *Google Spain* anges uttryckligen att lagstiftare och registeransvariga ansvarar för att säkerställa att personuppgifter behandlas lagenligt och på ett sätt som är förenligt med ett berättigat ändamål. Överläggningarna om reformen av EU:s regelbok, som nu är inne på sitt fjärde år, närmade sig ett slutförande i och med att Europaparlamentet gav sitt uttryckliga stöd till den reviderade allmänna uppgiftsskyddsförordningen samtidigt som rådet fortsatte arbetet med de ytterst viktiga frågorna verkställighet och enhetlighet. Samtidigt växte oron över massövervakning i och med den ökade insikten om behovet av att revidera och tydliggöra parametrarna för dataflöden mellan EU och dess globala samarbetspartner.

2014 var ett övergångsår såväl för EU som helhet som för vår institution. I denna årsrapport granskas Europeiska datatillsynsmannens verksamhet och vår fokusering på att öka EU-organens kapacitet i fråga om ansvarsfull databehandling och proaktivt införlivande av regler och principer för uppgiftsskydd inom beslutsfattande. Förutom de tidigare kontrollerna av behandling och inspektioner samt åtskilliga yttranden och kommentarer om politiska initiativ, däribland kommentarer om de pågående reformerna av uppgiftsskyddet, har vi även publicerat flera avgörande vägledningsdokument där några av de frågor som behandlas är de registrerades rättigheter, dataöverföring och uppgiftsskydd i fråga om reglering av ekonomiska tjänster.

Under 2014 avslutades Peter Hustinx tioåriga ämbetsperiod som datatillsynsman. Det faktum att uppgiftsskydd i så hög grad införlivats i EU:s beslutsfattande är ett resultat av hans lugna auktoritet och outtröttliga arbete, och av skickligheten och engagemanget hos hans medarbetare. Vi kommer att fortsätta att arbeta i Peters anda och i enlighet med vår strategi som offentliggjordes i mars 2015, med följande prioriteringar för de kommande fem åren: att ha ett tätare samarbete än någonsin med nationella uppgiftsskyddsmyndigheter, parlamentet och medlemsstaterna så att EU på ett trovärdigt och konsekvent sätt talar med en röst, och att värna om individens rättigheter och intressen i vår alltmer globaliserade och digitaliserade samhälle.

Giovanni Buttarelli
Europeisk datatillsynsman

Wojciech Wiewiórowski
Biträdande datatillsynsman

HÖJDPUNKTER 2014

2014 var ett övergångsår för Europeiska datatillsynsmannen. Den försenade urvalsprocessen och utnämningen av ny datatillsynsman och biträdande datatillsynsman satte sin prägel på året. Utnämningarna, som förväntats ske i början av året, skedde först i slutet av året. Trots att detta ledde till en osäkerhet som påverkade Europeiska datatillsynsmannens verksamhetsplanering fortsatte vi att uppfylla våra skyldigheter i enlighet med [förordning \(EG\) nr 45/2001](#).

Övervakning och verkställighet

Liksom tidigare år bestod en stor del av vårt arbete av central övervakning och verkställighet kopplad till över 60 av EU:s institutioners och organs behandling av personuppgifter. Förhandskontroller, samråd, klagomål, inspektioner och besök utgjorde den centrala delen av vårt arbete på detta område. Trots det relativt höga antalet ärenden lyckades vi förbättra effektiviteten i vårt arbetsflöde.

I nära samarbete med de uppgiftsskyddsombud som utses vid alla EU:s institutioner och organ fortsatte vi att satsa på kunskapshöjande och vägledande arbete under året för att bidra till främjandet av en uppgiftsskyddskultur vid EU:s institutioner. Följande åtgärder är värda att framhålla:

- [Riktlinjerna](#) för enskilda personers rättigheter (registrerade rättigheter), antagna i februari.
- [Strategidokumentet](#) om dataöverföring, antaget i juli.
- [Riktlinjerna](#) för intressekonflikter, antagna i december.
- Flera möten med registeransvariga för att ta itu med särskilda frågor kopplade till uppgiftsskydd inom EU:s förvaltning.
- Tre konferenser vid Europeiska förvaltningskolan (Eusa) och ett seminarium för uppgiftsskyddssamordnare.
- Två möten för uppgiftsskyddsombud i juni och november.

Mer proaktiv politisk rådgivning

Under 2014 genomförde vi en översyn av hur vi uppfyller vårt åtagande att erbjuda rådgivning till institutionerna. I vårt [policydokument](#) *The EDPS as an advisor to EU institutions on policy and legislation: building on ten years of experience* framhåller vi återigen att våra principer är objektivitet, integritet, insyn och pragmatism. Vi betonar även det breda, inkluderande och proaktiva engagemanget för våra intressenter. Vi strävar efter att utveckla en kultur som präglas av ansvarsskyldighet inom alla EU:s institutioner och organ genom utbildning och såväl allmän som specifik vägledning för att göra det möjligt för institutionerna att fatta väl underbyggda beslut om vilka effekter nya förslag har på uppgiftsskydd. Vi har redan inlett arbetet med att öka kunskaperna på detta område hos aktörer såsom kommissionens generaldirektorat för inre marknaden och tjänster (GD MARKT) och rådets ordförandeskap. De har nu i allt högre grad blivit medvetna om betydelsen av uppgiftsskydd. Dessutom har vi upprättat regelbunden kontakt och informationsdelning med Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA) och internationella organ, däribland Europarådet.

Vi påbörjade en analys av samverkan mellan uppgiftsskydd, konkurrens och konsumentlagstiftning genom att offentliggöra det preliminära yttrandet [Privacy and competitiveness in the age of big data](#) (sekretess och konkurrenskraft i en tid som präglas av stora data) i mars 2014. En diskussion i frågan inleddes vid ett seminarium i juni 2014 där experter på alla dessa tre juridiska områden från EU och USA deltog.

Med en konstruktiv och riktad dialog med institutionerna som underlag beslutade vi specifikt att utveckla en uppsättning politiska verktyg, däribland tematiska eller sektoriella riktlinjer, som är tänkta att fungera som vägledning för politiska beslutsfattare och lagstiftare när det gäller vikten av den grundläggande rätten till sekretess och uppgiftsskydd inom specifika sektorer.

I november 2014 presenterade vi det första av dessa verktyg. Verkytyget var inriktat på reglering av ekonomiska tjänster, ett område där flera lagstiftningsreformer har genomförts under de senaste åren. Våra sektoriella riktlinjer utgick från

slutsatserna av ett seminarium som anordnades av GD MARKT i februari 2014.

Mot en ny rättslig ram för uppgiftsskydd: Går det att skönja slutet?

Reformen av ramen för uppgiftsskydd har utgjort en av de senaste årens största och mest komplicerade utmaningar för EU:s lagstiftare. Det finns ett stort intresse på såväl nationell som internationell nivå och EU-nivå för utarbetandet av två utkast till förslag – ett förslag till allmän uppgiftsskyddsförordning och ett förslag till direktiv om personuppgifter som behandlas i samband med förebyggande, avslöjande, utredning eller lagföring av brott, samt andra insatser inom rättsväsendet. Europeiska datatillsynsmannen fortsatte att ha ett nära samarbete med parlamentet, rådet och kommissionen under de viktiga förhandlingar som ägde rum under 2014.

Samarbete

Under 2014 fortsatte vi att tillhandahålla sekretariatsfunktionen för den nya samordningsgruppen för tillsyn av Schengens informationssystem (SIS II) och var ordförande för samordningsgrupperna för tillsyn av Eurodac, informationssystemet för viseringar (VIS) och tullinformationssystemet (TIS).

Vi fortsatte även att aktivt bidra till arbetet i artikel 29-arbetsgruppen för uppgiftsskydd (nedan kallad *artikel 29-gruppen*), att vara föredragande för uppföljningen av yttrandet om legitima intressen (samråd med intressenter och analys av deras bidrag) och medföredragande för yttrandet och arbetsdokumentet om övervakning av elektronisk kommunikation för underrättelseändamål och ändamål kopplade till säkerhet samt för dokumentet om samarbete på området internationell verkställighet.

Teknisk utveckling och uppgiftsskydd

Effekterna av den ökade användningen av uppkopplade mobila enheter och det stora antalet säkerhetsincidenter var några av de frågor som präglade 2014 och vi rapporterade om dessa och andra tekniska frågor i Europeiska datatillsynsmannens [nyhetsbrev](#).

Vi behandlade även tekniska aspekter i våra yttranden, kommentarer och beslut på övervakningsområdet samt i riktlinjer, exempelvis riktlinjerna för e-kommunikation som blev föremål för samråd under 2014.

Under 2014 inrättade vi Europeiska datatillsynsmannens laboratorium för it-policy. Där finns utrustning och verktyg som kan användas för att bedöma integritetsfunktionerna hos vissa produkter eller system som används inom vårt tillsynsarbete.

It-laboratoriet har nu tagits i drift och kommer att kompletteras av en mobil it-lösning i syfte att kunna erbjuda demonstrationer och utföra experiment och/eller tekniska tester på plats i samband med inspektioner och granskningar.

Vi började även uppmärksamma uppgiftsskydd och integritet ur ett datatekniskt perspektiv. Under 2014 lanserade vi Internet Privacy Engineering Network ([IPEN](#)) i samarbete med nationella uppgiftsskyddsmyndigheter, utvecklare och forskare från branschen, den akademiska världen och det civila samhället. Syftet med initiativet är att se till att integritetsfrågor beaktas vid utvecklingen av teknisk praxis och att uppmuntra dataingenjörer att införliva integritetsmekanismer i internetstandarder, tjänster och appar.

Det första [IPEN-seminariet](#) anordnades den 26 september 2014 i Berlin i samarbete med flera uppgiftsskyddsmyndigheter och andra organisationer. Syftet med seminariet var att skapa en praktisk strategi för att upptäcka integritetsbrister i befintlig teknik och utveckla användbara lösningar. Under 2015 kommer nätverket att utökas och arbetet med de åtgärdslinjer som upprättades under 2014 kommer att fortgå.

Domstolsärenden

Vi fick tillåtelse av Europeiska gemenskapernas domstol att ingripa i fråga om överklagande C-615/13 P, ingett av ClientEarth och PAN Europe, och inkom med en skriftlig förklaring avseende detta. Målet rörde insyn/tillgång till handlingar.

Information och kommunikation

Informations- och kommunikationsverksamheten spelar en viktig roll när det gäller att öka kunskaperna om Europeiska datatillsynsmannen samt dennes mandat, policy och beslut.

Under 2014 marknadsförde vi Europeiska datatillsynsmannens arbete vid en rad olika evenemang, såsom dataskyddsdagen i januari, öppet hus i EU i maj och fyra lunchkonferenser vid Europeiska förvaltningskolan (Eusa).

Inom ramen för våra befogenheter besvarade vi 123 förfrågningar om information från medborgare samt 38 förfrågningar om information och 42 intervjuförfrågningar från media.

Vid slutet av 2014 hade vi 2 373 prenumeranter på vårt nyhetsbrev och 2 000 följare på Twitter. Antalet besök till Europeiska datatillsynsmannens webbplats uppgick till 194 637 och vi anordnade sju studiebesök till våra lokaler. Dessa faktorer tyder på att vi i allt högre grad har kommit att bli en referenspunkt när det gäller frågor kopplade till uppgiftsskydd på EU-nivå.

Budget och administration av personalfrågor

Den anslagna budgeten för Europeiska datatillsynsmannen 2014 uppgick till 8 018 796 euro, vilket innebär en ökning med 4,55 procent jämfört med 2013 års budget.

Under 2014 fortsatte vi att fullt ut tillämpa EU:s policy för åtstramningar och budgetkonsolidering och följde noggrant den inriktning som kommissionen föreslagit. Trots detta var det nödvändigt att i vårt budgetförslag inkludera de anslag som krävs för att uppfylla de lagstadgade skyldigheterna som är kopplade till slutet på mandatperioden för Europeiska datatillsynsmannens medarbetare.

Vi följde den åtstramningspolicy som kommissionen rekommenderat genom att minska eller frysa merparten av våra tillgångar till 0 procent för det tredje året och genomförde flera stora nedskärningar av viktiga budgetposter såsom översättning (-17 procent), publikationer (-25 procent) och institutionernas verksamhet (-17 procent).

Förseningarna i urvalsförfarandet inför tillsättningen av den nya ledningsgruppen har lett till att en ändringsbudget utformats för att återbetala outnyttjade krediter kopplade till en tillfällig förlängning av mandatet till den allmänna EU-budgeten i juni 2014.

Under 2014 översteg genomförandegraden för vår budget målet på 85 procent.

2014 var ett särskilt framgångsrikt år på området personalfrågor. De nya personalbestämmelserna, som trädde i kraft i januari 2014, innebar att många genomförandeåtgärder behövde uppdateras. Samtliga genomförandebestämmelser antogs före årets slut.

Samtidigt antogs även en rad viktiga policydokument, framför allt avseende den nya utbildnings- och utvecklingspolicyn och dess genomförande, två pilotprojekt och dokument om DNA, stress och internkommunikation. Slutligen antogs och presenterades en ny uppförandekod för Europeiska datatillsynsmannens medarbetare.

Viktiga siffror för datatillsynsmannens verksamhet under 2014

- 144 yttranden om förhandskontroll och 26 yttranden om ärenden som inte anmälts för förhandskontroll antogs.
- 110 klagomål mottogs, varav 39 tillåtliga.
- 48 samråd om administrativa åtgärder genomfördes.
- 4 inspektioner på plats och 4 besök genomfördes.
- 2 uppsättningar riktlinjer offentliggjordes och 1 strategidokument utarbetades.
- 14 yttranden om lagstiftning och 1 preliminärt yttrande utfärdades.
- 13 uppsättningar formella kommentarer utfärdades.
- 33 uppsättningar informella kommentarer utfärdades.

Strategi för 2013–2014

I vår strategi för 2013–2014 ställde vi upp en rad strategiska mål för att öka effekterna av vår kärnverksamhet i fråga om uppgiftsskydd på EU-nivå. För att bedöma framstegen mot

uppnåendet av dessa mål fastställde vi vilken verksamhet som är avgörande för detta. Tillhörande nyckeltal, som anges i tabellen, hjälper oss att övervaka och vid behov anpassa effekterna av vårt arbete och effektiviteten när det gäller användningen av våra resurser.

I detta kapitel beskriver vi resultatet av vår verksamhet under 2014 utifrån de strategiska mål och den handlingsplan som definieras i strategin för 2013–2014. Åtgärderna för genomförandet av handlingsplanen sammanfattas i den allmänna översikten över 2014 ovan.

Resultatet visar att trenden för vår verksamhet till stor del har varit positiv. Genomförandet av strategin har i stort sett gått planenligt och inga korrigerande åtgärder krävs i detta skede.

Vidare medför antagandet av strategin för 2015–2019 i mars 2015 att nyckeltalen måste utvärderas och anpassas till målen och prioriteringarna i den nya strategin. För att säkerställa att nyckeltalen är konsekventa och relevanta kan därför ett eller flera nya nyckeltal tillkomma. Dessa kommer att bli föremål för grundliga interna samråd innan de offentliggörs.

Resultattavlan för nyckeltal innehåller en kort beskrivning av nyckeltalen och beräkningsmetoderna.

Indikatorerna mäts mot ursprungliga mål i de flesta fall. För tre indikatorer fungerar resultatet för 2013 som riktmärke för 2014.

Nyckeltalen används för att genomföra de strategiska målen enligt följande:

1. Främja en *uppgiftsskyddskultur* vid EU:s institutioner och organ som innebär att de är medvetna om sina skyldigheter och ansvarsskyldiga för fullgörandet av uppgiftsskyddskraven.
Nyckeltal 1, 2 och 3. Alla mål har uppnåtts.

2. Se till att EU-lagstiftaren (kommissionen, parlamentet och rådet) känner till uppgiftsskyddskraven och att uppgiftsskydd införlivas i ny lagstiftning.

Nyckeltal 4 och 5. Målet för nyckeltal 5 har uppnåtts. I fråga om formella och informella kommentarer överensstämmer resultatet för nyckeltal 4 med resultatet för 2013. Antalet yttranden minskade däremot under 2014. Detta berodde dels på ökad selektivitet från vår sida och dels på det faktum att flera kommissionsinitiativ antingen togs bort eller fördröjdes av kommissionen (exempelvis GD TAXUDS förhandlingar med WTO och Ryssland).

3. Förbättra det goda samarbetet med uppgiftsskyddsmyndigheter, i synnerhet artikel 29-gruppen, för att få till stånd ett mer konsekvent uppgiftsskydd i EU.

Resultatet för 2013 avgör målet för nyckeltal 6. Resultatet för 2014 var mycket positivt eftersom målen till stora delar överträffades.

Nyckeltal 7 avser de strategiska målen 1, 2 och 3. Målen överstegs till stora delar.

4. Utveckla en effektiv kommunikationsstrategi.
Resultatet för 2013 avgör målet för nyckeltal 8. Antalet besök till Europeiska datatillsynsmannens webbplats minskade under 2014. Den främsta orsaken till detta var den försenade utnämningen av ny datatillsynsman och biträdande datatillsynsman. Under den ettåriga förlängningen av mandatet genomfördes färre nya beslut och nya projekt. Detta påverkade intresset för att besöka vår webbplats.

5. Förbättra användningen av Europeiska datatillsynsmannens personalresurser samt finansiella, tekniska och organisatoriska resurser (genom lämpliga processer, behörighet och kunskap).
Nyckeltal 9 och 10. Båda målen har uppnåtts.

Nyckeltal	Beskrivning	Resultat 2013	Resultat 2014	Mål
Nyckeltal 1	Antal genomförda inspektioner/ besök. Mätning: jämfört med mål	3 besök 8 inspektioner	4 besök 4 inspektioner	Minst 8
Nyckeltal 2	Antal kunskapshöjande initiativ och utbildningsinitiativ vid EU:s institutioner och organ som vi har anordnat på egen hand eller i samarbete med andra (seminarier, möten, konferenser och utbildning). Mätning: jämfört med mål	4 utbildningar 4 seminarier (3 i samarbete med ITP)	8 (3 Eusa, 1 uppgiftsskydds-samordnare, 2 uppgiftsskyddsombud, 1 EIPA, 1 GD COMM)	8 seminarier+ utbildningar
Nyckeltal 3	Grad av tillfredsställelse för uppgiftsskyddsombud/ uppgiftsskyddssamordnare i fråga om utbildning och vägledning. Mätning: Undersökning för att mäta uppgiftsskyddsombuds/ uppgiftsskyddssamordnares tillfredsställelse som delas ut varje gång en utbildning anordnas eller vägledning utfärdas	Grundläggande utbildning för uppgiftsskyddsombud: 70 procent positiv återkoppling Utbildning av personal vid Europeiska försvarsbyrån: 92 procent positiv återkoppling	100 procent	60 procent positiv återkoppling
Nyckeltal 4	Antal formella och informella yttranden från Europeiska datatillsynsmannen till lagstiftaren. Mätning: jämfört med föregående år	Yttranden: 20 Formella kommentarer: 13 Informella kommentarer: 33	Yttranden: 15 Formella kommentarer: 13 Informella kommentarer: 33	2013 som riktmärke
Nyckeltal 5	Genomförandegrad för ärenden som identifierats som åtgärdsområden i vår inventering av policyfrågor. Mätning: procent "röda" initiativ (där tidsfristen för kommentarer har löpt ut) som har genomförts enligt plan i inventeringen för 2013	90 procent (18/20)	89 procent	90 procent
Nyckeltal 6	Antal ärenden som hanterats av artikel 29-gruppen där Europeiska datatillsynsmannen har lämnat betydande skriftliga bidrag. Mätning: jämfört med föregående år	13	27	2013 som riktmärke
Nyckeltal 7	Antal ärenden där vägledning ges i teknisk utveckling. Mätning: jämfört med mål	21	58	20
Nyckeltal 8	Antal besök till Europeiska datatillsynsmannens webbplats. Mätning: jämfört med föregående år	293 029 (+63 procent i jämförelse med 2012)	194 637	2013 som riktmärke
Nyckeltal 9	Budgetgenomförandegrad. Mätning: antal betalningar som behandlades under året dividerat med budgeten för året	84,7 procent	85,8 procent	85 procent
Nyckeltal 10	Genomförandegrad för utbildning av Europeiska datatillsynsmannens personal. Mätning: antal faktiska utbildningsdagar dividerat med antal beräknade utbildningsdagar	85 procent	87,4 procent	80 procent

ÖVERVAKNING OCH VERKSTÄLLIGHET

En av Europeiska datatillsynsmannens huvuduppgifter är att självständigt övervaka den databehandling som utförs av EU:s institutioner och organ. Den rättsliga ramen utgörs av uppgiftsskyddsförordningen (EG) nr 45/2001, som innehåller ett antal skyldigheter för den som behandlar personuppgifter, tillsammans med ett antal rättigheter för de personer vilkas uppgifter behandlas.

Tillsynsuppgifterna handlar om allt från att ge råd och stöd till uppgiftsskyddsombud till att förhandskontrollera databehandling som kan medföra risker, göra undersökningar, inbegripet inspektioner på plats, och hantera klagomål. EU-förvaltningen kan också få ytterligare vägledning vid samråd om administrativa åtgärder eller utgivning av tematiska riktlinjer.

Vårt strategiska mål

Främja en "uppgiftsskyddskultur" vid EU:s institutioner och organ som innebär att de är medvetna om sina skyldigheter och ansvarsskyldiga för fullgörandet av uppgiftsskyddskraven.

Uppgiftsskyddsombud

Under 2014 informerades vi om att 9 nya uppgiftsskyddsombud hade utnämnts inom EU:s institutioner.

Vi deltog i mötena för uppgiftsskyddsombud i juni i Bryssel (som Europaparlamentet och Europeiska kommissionen stod som värd för) och i november i Thessaloniki (som Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop) stod som värd för).

Vid mötet i juni presenterade vi en uppdatering om EU:s reform av uppgiftsskyddslagstiftningen och relevant rättspraxis på området. Mötet var även ett lämpligt tillfälle att presentera våra riktlinjer om registrerades rättigheter, vilket ledde till en ingående diskussion om hur sådana förfrågningar hanteras i praktiken.

Dessutom gavs möjlighet till reflektioner om Europeiska datatillsynsmannens nya mandat och uppgiftsskyddsombudens roll på den internationella

scenen. Vi presenterade även vårt strategidokument om överföringar som antogs i juli 2014 och våra riktlinjer om intressekonflikter, vilket gav upphov till intressanta diskussioner. Ett annat uppskattat inslag var vår uppdatering om säkerhets- och teknikfrågor, med särskild hänvisning till Europeiska datatillsynsmannens erfarenheter av användning av moln och hantering av säkerhetsluckor. Vi presenterade även några viktiga frågor som hanteras inom ramen för vårt arbete på området övervakning och verkställighet, exempelvis samrådsförfarandet vid CCA (Collège des Chefs d'administration), anlitaandet av uppgiftsskyddsombud i hantering av klagomål och vikten av att dokumentera rätten att skjuta upp meddelandet av information i enlighet med artikel 20 i förordningen.

I juni 2014 anordnade vi en utbildning för uppgiftsskyddsombud i direkt anslutning till mötet med uppgiftsskyddsombuden. Dessutom hölls personliga möten mellan Europeiska datatillsynsmannens medarbetare och vissa uppgiftsskyddsombud för att hantera specifika vägledningsbehov. I samband med samrådsbesök gavs också möjlighet att tillgodose uppgiftsskyddsombuds specifika behov.

Till följd av det ökade antalet telefonförfrågningar som vi tar emot har vi upprättat en hjälplinje för uppgiftsskyddsombud som är öppen för samtal vissa tider under veckan och där den som ringer får hjälp av en medarbetare hos Europeiska datatillsynsmannen. Hjälpplinen ger oss möjlighet att snabbt och informellt besvara enskilda frågor från uppgiftsskyddsombud och ge specifik vägledning. Dessutom bidrar den till att det goda samarbetet och kommunikationen mellan oss och uppgiftsskyddsombuden inom EU:s institutioner stärks. Under 2014 tog hjälplinjen emot omkring 4 samtal i månaden.

Förhandskontroll

En stor del (80 procent under 2014) av den databehandling som kan medföra risker och som anmäls till oss rör administrativa förfaranden som är gemensamma för alla EU:s institutioner och organ, såsom rekrytering av personal, årlig utvärdering av denna och hanteringen av administrativa förfrågningar.

Med anledning av det faktum att vi mottog ett stort antal anmälningar under 2013 och 2014 och ännu fler rekommendationer som ska följas upp har vi utvecklat kriterier som ska hjälpa oss att bli mer selektiva när det gäller de rekommendationer vi följer upp. Denna selektivitet ger oss möjlighet att koncentrera våra insatser till databehandling som kan medföra risker. Våra andra rekommendationer följs upp av uppgiftsskyddsombudet på berörd institution eller organ i enlighet med principen om ansvarsskyldighet.

Förhandskontroll utgör ett systematiskt sätt att få information om verksamheten på EU:s institutioner och organ och ger Europeiska datatillsynsmannen möjlighet att förstå mönster eller brister vid genomförandet av uppgiftsskyddsprinciper. Verksamheten kopplad till förhandskontroll ger oss ett stort kunskapsunderlag. Det stora antalet yttranden som utfärdas bidrar till upprättandet av andra övervakningsverktyg såsom inspektioner, undersökningar, förfrågningar, efterlevnad och samrådsbesök.

Under 2014 mottog vi 80 anmälningar för förhandskontroll, varav en senare drogs tillbaka. Framsteg fortsatte att göras när det gällde att åtgärda de eftersläpande *efterhandsanmälningar* som togs emot 2013.

Under 2014 utfärdade vi 144 yttranden om förhandskontroll (en ökning med omkring 58 procent från 2013) och 26 yttranden (en ökning med 24 procent från 2013) om ärenden som inte anmälts för förhandskontroll¹. Sammanlagt undersökte vi 185 anmälningar, varav vissa ledde till gemensamma yttranden. En rad frågor analyserades. Vissa av dessa beskrivs i den fullständiga versionen av denna rapport.

Klagomål

En av datatillsynsmannens viktigaste skyldigheter enligt förordning (EG) nr 45/2001 är att höra och undersöka klagomål samt att utföra undersökningar, antingen på eget initiativ eller på grundval av ett klagomål.

Under 2009 mottog Europeiska datatillsynsmannen 111 klagomål (en ökning med 32 procent jämfört med 2008). Av dessa var 48 klagomål otillåtliga, varav de flesta avsåg behandling på nationell nivå och inte behandling av en EU-institution eller ett EU-organ.

1 Även om behandlingen av en anmälan som tas emot av Europeiska datatillsynsmannen inte faller inom ramen för artikel 27 kan datatillsynsmannen utfärda rekommendationer.

De återstående 40 klagomålen krävde ingående granskning (en ökning med omkring 54 procent jämfört med 2011). Den 31 december 2012 pågick fortfarande granskning, översyn eller uppföljning av 15 tillåtliga klagomål som inkommit tidigare år (4 under 2009, 3 under 2010 och 8 under 2011).

Övervakning av efterlevnad

Europeiska datatillsynsmannen ansvarar för att övervaka och säkerställa att förordning (EG) nr 45/2001 tillämpas. Denna övervakning utförs på flera olika sätt genom periodiska allmänna undersökningar två gånger om året eller mer riktad övervakning såsom ett besök eller en inspektion.

Vi har nyligen utvecklat en ny typ av besök på plats, s.k. **rådgivningsbesök** där två medarbetare hos Europeiska datatillsynsmannen utnämns till rådgivare på platsen. Den här typen av besök är ett praktiskt verktyg för att hantera specifika problem, öka medvetenheten, förbättra samarbetet och öka det riktade organets ansvarsskyldighet. I ett fall följde vi upp ett rådgivningsbesök med en kortvarig **utstationering** av en medarbetare hos Europeiska datatillsynsmannen.

Mellan januari och december 2014 besökte vi fyra EU-organ: Europeiska investeringsfonden, EU:s satellitcentrum, Europeiska byrån för GNSS och EU:s institut för säkerhetsstudier.

Under 2014 fortsatte vi med uppföljningen av tidigare inspektioner. Dessutom genomförde vi inspektioner vid Frontex och Europaparlamentet och en riktad inspektion av hälsodata vid Europeiska kommissionen och rådet.

Samråd om administrativa åtgärder

Europeiska datatillsynsmannen utfärdar yttranden om frågor kopplade till uppgiftsskydd, antingen på förfrågan från en EU-institution eller på eget initiativ. Europeiska datatillsynsmannen kan avge ett yttrande om ett beslut eller annan administrativ åtgärd för **allmän tillämpning** som avser behandling av personuppgifter som utförs av berörd EU-institution (artikel 28.1). Europeiska datatillsynsmannen kan även ge råd i ärenden som avser **specifik behandlingsverksamhet eller specifika frågor** i fråga om tolkningen av förordningen (artikel 46 d).

Principen om **ansvarsskyldighet** gäller hanteringen av samråd. Vid utarbetande av åtgärder som påverkar rätten till uppgiftsskydd bör EU:s institutioner först rådgöra med sitt interna uppgiftsskyddsombud och i samarbete med denne utforma åtgärderna. Om uppgiftsskyddsombudet

inte kan tillhandahålla en lämplig lösning kan Europeiska datatillsynsmannen rådfrågas. Rådgivningen måste avse **nya** eller **komplexa frågor** (där det inte finns något prejudikat på området, doktrin saknas eller där det råder oklarhet kring definitionen av vissa koncept i förordningen).

Under 2014 tog vi emot 48 begäranden om samråd om administrativa åtgärder. En rad frågor undersöktes, varav vissa beskrivs i den fullständiga versionen av denna rapport.

Uppgiftsskyddskultur

I februari 2014 publicerade vi **riktlinjer för enskildas rättigheter med avseende på behandlingen av personuppgifter**.

Innehållet i riktlinjerna baseras på Europeiska datatillsynsmannens ståndpunkter när det gäller registrerades rättigheter. Dessa beskrivs även i en rad yttranden från Europeiska datatillsynsmannen om EU:s behandling av personuppgifter. I riktlinjerna beskrivs våra ståndpunkter och rekommendationer när det gäller relevanta principer i förordning (EG) nr 45/2001. Dessutom tillhandahålls information om nuvarande bästa praxis och andra relevanta frågor. Exempelvis betonas att personuppgifter enligt definitionen i förordningen rör mycket mer än bara namnet på en viss person.

Den 14 juli 2014 antog vi ett **strategidokument om överföringar** i syfte att erbjuda EU:s institutioner och organ vägledning när det gäller tolkning och tillämpning av de regler som fastställs i förordning (EG) nr 45/2001, vid internationell överföring av personuppgifter.

Vår vägledning är främst inriktad på den metodiska analys som EU:s institutioner och organ måste genomföra innan personuppgifter överförs till tredjeländer eller internationella organisationer.

Vägledningen innehåller exempel som ska göra det lättare för registeransvariga och uppgiftsskyddsombud att tillämpa dessa regler, samt en checklista med de steg som ska följas vid tillämpning av artikel 9 i förordning (EG) nr 45/2001. I dokumentet ges även relevant information om Europeiska datatillsynsmannens uppgifter när det gäller övervakning och verkställighet inom ramen för dataöverföring.

I december 2014 publicerade vi **riktlinjer om insamling, behandling och offentliggörande av personuppgifter när det gäller förklaringar som avser hanteringen av intressekonflikter inom EU:s institutioner och organ**. Riktlinjerna innehåller praktisk vägledning om dessa

instansers efterlevnad av uppgiftsskyddsregler och om att skapa balans mellan allmänhetens intresse av insyn och den enskilda personens rätt till integritets- och uppgiftsskydd. Denna balans kan stärka institutionernas arbete och främja tilliten hos såväl allmänheten som dem som arbetar för dessa institutioner.

Som ett led i processen med att öka EU-institutionernas ansvarsskyldighet är vi angelägna om att tillhandahålla **utbildning och vägledning** för uppgiftsskyddsombud, uppgiftsskyddssamordnare och registeransvariga för att öka deras kunskaper om principerna för uppgiftsskydd och eventuella skyldigheter.

Den 28 januari 2014, på Europeiska dataskyddsdagen, deltog vi i ett möte för uppgiftsskyddssamordnare vid Europeiska kommissionen. Vid mötet höll vi ett anförande om förordning (EG) nr 45/2001 mot bakgrund av den aktuella reformen av den allmänna ramen för uppgiftsskydd. Mötet gav oss möjlighet att tillsammans med uppgiftsskyddssamordnarna överväga hur förordningen kan fungera som ett instrument för EU:s allmänintresse och vilka eventuella förbättringar som vore lämpliga i samband med översynen av instrumentet.

Den 13 juni 2014 anordnade vi ett allmänt möte för uppgiftsskyddssamordnare från EU:s institutioner och organ. Fokus låg på hur man fyller i ett anmälningsformulär.

På begäran anordnade vi även specifika utbildningstillfällen för medarbetare på vissa organ (Frontex) eller deras uppgiftsskyddssamordnare (Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar, EU:s institut för säkerhetsstudier, Europeiska investeringsfonden) och ett utbildningstillfälle för praktikanter vid rådet, regionkommittén och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén.

I juni och december 2014 höll vi presentationer i samband med utbildningar som anordnades av Europeiska institutet för offentlig förvaltning (EIPA) i Maastricht där uppgiftsskyddsombud, uppgiftsskyddssamordnare och registeransvariga deltog. Vi talade om särdragen i förordning (EG) nr 45/2001, Europeiska datatillsynsmannens övervaknings- och verkställighetsuppgifter och presenterade två fallstudier, en om internationell överföring av personuppgifter och en om rätten till tillgång till uppgifter i samband med ett klagomål.

POLICY OCH SAMRÅD

Europeiska datatillsynsmannen ger råd åt Europeiska unionens institutioner och organ i frågor som gäller uppgiftsskydd inom ett stort antal olika politikområden. Denna rådgivande roll gäller såväl förslag till ny lagstiftning som andra initiativ som kan påverka skyddet av personuppgifter inom EU. Rådgivningen sker ofta i form av ett formellt yttrande, men datatillsynsmannen kan också ge vägledning i form av kommentarer eller policydokument.

Vårt strategiska mål

Se till att EU-lagstiftaren (kommissionen, parlamentet och rådet) känner till uppgiftsskyddskraven och integrerar uppgiftsskydd i ny lagstiftning.

Prioriteringar för 2014

När det gäller specifika initiativ förutsågs fem områden ha strategisk betydelse för uppgiftsskydd i vår inventering för 2014. Vårt arbete inom dessa områden sammanfattas under respektive rubrik nedan (och i närmare detalj i den fullständiga rapporten).

- På väg mot en ny rättslig ram för uppgiftsskydd.
- Återuppbygga förtroendet för globala dataflöden i efterdyningarna av Prism.
- Initiativ för att främja ekonomisk tillväxt och den digitala agendan.
- Vidareutveckling av området med frihet, säkerhet och rättvisa.
- Reform av finanssektorn.

På väg mot en ny rättslig ram för uppgiftsskydd: Går det att skönja slutet?

Reformen av ramen för uppgiftsskydd har utgjort en av de senaste årens största och mest komplicerade utmaningar för EU:s lagstiftare. Det finns ett stort intresse på såväl nationell som internationell nivå och EU-nivå

för utarbetandet av två utkast till förslag – ett förslag till allmän uppgiftsskyddsförordning och ett förslag till direktiv om personuppgifter som behandlas i samband med förebyggande, avslöjande, utredning eller lagföring av brott, samt andra insatser inom rättsväsendet. Europeiska datatillsynsmannen fortsatte att ha ett nära samarbete med parlamentet, rådet och kommissionen under de viktiga förhandlingar som hölls under 2014.

Återuppbygga förtroendet för globala dataflöden i efterdyningarna av Prism

Underrättelsetjänsters och brottsbekämpande myndigheters massövervakning av EU-medborgare, som avslöjades 2013, var en uppenbar överträdelse av enskilda personers rätt till integritet och skydd av personuppgifter. Vid den offentliga utfrågningen av Europaparlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor i oktober 2013 uttryckte Europeiska datatillsynsmannen stor oro över detta och betonade behovet av att EU skyddar vår integritet. Vi vidareutvecklade detta i vårt yttrande av den 20 februari 2014 om kommissionens meddelande till Europaparlamentet och rådet med titeln *Rebuilding Trust in EU-US Data Flows*. Vi uttryckte vårt stöd för en integritetslag i USA och efterlyste främjande av internationella integritetsnormer samt snabbt antagande av reformer av EU:s ram för uppgiftsskydd.

Initiativ för att främja ekonomisk tillväxt och den digitala agendan

Europeiska datatillsynsmannen har på ett konstruktivt sätt engagerat sig inom flera olika politikområden: konkurrenskraft och konsumentskydd, styrning av internet, den inre marknadens funktion, den gemensamma digitala marknaden samt tull och jordbruk. Vi har även noggrant övervakat utvecklingen vad gäller avtalet om uppgiftsskydd och kommissionens förhandlingar om nya handelsavtal (t.ex. transatlantiskt partnerskap för handel och investeringar TTIP, tjänstehandelsavtalet TiSA) när

det gäller deras potentiella inverkan på integritet och uppgiftsskydd.

Vidareutveckling av området med frihet, säkerhet och rättvisa

Under 2014 utvärderade EU de framsteg som gjorts mot skapandet av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. Dessutom beaktades en rad specifika initiativ såsom framtiden för Europol, Eurojust och skapandet av en åklagarmyndighet, vapenkontroll och frysning av tillgångar. Vi fortsatte att vara aktiva i utformningen av detta omfattande område.

Reform av finanssektorn

Europeiska datatillsynsmannen har utvecklat sina sakkunskaper i hur man tillämpar uppgiftsskyddsnormer i utformning och genomförande av reglering av ekonomiska tjänster. Vi har utfärdat vår första uppsättning riktlinjer för sektorn och tillhandahållit rådgivning om specifika föreslagna åtgärder när det gäller aktieägares rättigheter, banksystemets tålighet och insyn i ekonomiska transaktioner med värdepapper.

SAMARBETE

Europeiska datatillsynsmannen samarbetar med andra uppgiftsskyddsmyndigheter för att främja ett konsekvent uppgiftsskydd i hela EU. Detta omfattar också samarbete med tillsynsorgan som inrättats under före detta "tredje pelaren" och samarbete inom ramen för storskaliga it-system.

Vårt strategiska mål

Förbättra det goda samarbetet med uppgiftsskyddsmyndigheter, i synnerhet artikel 29-gruppen, för att uppnå ett mer konsekvent uppgiftsskydd i EU.

Under 2014 fortsatte vi att aktivt bidra till arbetet i **artikel 29-gruppen**, för att få till stånd ett mer konsekvent uppgiftsskydd i EU.

Som medlem bidrar Europeiska datatillsynsmannen till arbetsgruppens verksamhet och utför i likhet med större uppgiftsskyddsmyndigheter en del av arbetet. Detta deltagande är emellertid baserat på en selektiv strategi och fokusering på var vårt bidrag tillför mervärde, framför allt när det gäller att tillämpa ett EU-perspektiv. Några exempel är arbetsgruppens yttrande om legitimt intresse och yttrandet om öppna uppgifter. Vi var också delaktiga i utarbetandet av yttrandena om fingeravtryck och drönare och om internet.

Direkt samarbete med nationella myndigheter är ett område som blir allt viktigare när det gäller utvecklingen av storskaliga internationella databaser såsom Eurodac, informationssystemet för viseringar (VIS), Schengens informationssystem (SIS II) och tullinformationssystemet (TIS) som kräver en samarbetsinriktad syn på tillsyn. Samarbetet kompletterar vårt tillsynsarbete när det gäller detta, men är även ett separat område (se kapitel 2). Under 2014 fortsatte vi att tillhandahålla sekretariatsfunktionen för den nya samordningsgruppen för tillsyn av SIS II och var ordförande för samordningsgrupperna för tillsyn av Eurodac, VIS och TIS. Våra uppgifter har omfattat följande:

- Planering för lämplig fördelning av ekonomiska resurser och personalresurser.
- Samordning av gruppernas möten.

- Utarbetande och spridning av relevanta dokument.
- Samarbete med medlemmar i grupperna för förberedelser av verksamheten mellan möten.

Den 5 juni 2014 deltog Europeiska datatillsynsmannen i **Europeiska konferensen för myndigheter med ansvar för uppgiftsskydd** i Strasbourg, som anordnades gemensamt av Europarådet och franska "Commission Nationale de l' Informatique et des Libertés" (CNIL).

2014 års konferens var inriktad på hur uppgiftsskyddsmyndigheter ska kunna samarbeta bättre mot bakgrund av globaliseringen. En resolution antogs där Europarådet uppmanades att i de pågående överläggningarna om modernisering av konvention 108, om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter, stärka skyddet av enskilda personers rättigheter framför allt genom upprättandet av oberoende tillsynsmyndigheter som kan verkställa rättigheter och samarbeta med varandra på ett effektivt sätt.

2014 års **internationella konferens** anordnades den 12–16 oktober av uppgiftsskyddsmyndigheten på Mauritius.

Flera frågor stod på dagordningen, exempelvis följande: integritet och uppgiftsskydd i utvecklingsvärlden, en enda kontaktpunkt: centralisering kontra närhet, övervakning kontra dataövervakning, integritet i den digitala tidsåldern – FN:s generalförsamlings resolution, e-hälsa och uppgiftsskydd, etik, grundläggande rättigheter och stora data samt nätneutralitet och uppgiftsskydd. Datatillsynsmannen deltog i ett seminarium om ansvarsskyldighet och en paneldiskussion på temat integritet utan territoriella gränser och direktören talade vid en paneldiskussion om nätneutralitet.

Ett viktigt resultat av konferensen var antagandet av [avtalet och resolutionen om internationellt verkställighetssamarbete](#), som skedde i samband med den slutna sessionen för uppgiftsskyddsmyndigheter den 13–14 oktober. Detta projekt har diskuterats under många år och vi har varit djupt engagerade i förhandlingarna. Den snabba utvecklingen av teknik såsom molnbaserade tjänster, stora data och sakernas

internet har lett till ett behov av en ram som gör det möjligt för uppgiftsskyddsmyndigheter att samarbeta över gränserna.

Datatillsynsmannen höll även en kort presentation vid det slutna mötet om [initiativet IPEN](#) som rönt stort intresse.

Vi fortsatte även att delta i viktiga möten och ge synpunkter på relevanta handlingar som diskuterades i Europarådet (de rådgivande kommittéerna för konvention 108 och konventionen om it-brottslighet, OECD,

APEC, GPEN, organisationen för fransktalande uppgiftsskyddsmyndigheter (AFAPDP), det iberioamerikanska uppgiftsskyddsnätverket, den internationella arbetsgruppen för uppgiftsskydd inom telekommunikation (Berlingruppen) och den internationella konferensen för uppgiftsskyddsmyndigheter.

Vid behov och när så är möjligt försöker vi även övervaka, ge rådgivning och lämna synpunkter i fråga om utvecklingen på uppgiftsskyddsområdet i länder utanför EU och integritetspolicyer inom internationella organisationer såsom UNHCR.

DOMSTOLSÄRENDEN

EU-domstolen erkände Europeiska datatillsynsmannens rätt att ingripa i ärenden vid domstolen i målen om passageraruppgifter (målen C-317/04 och C-318/04, beslut av den 17 mars 2005). Domstolen baserade detta på det andra stycket i artikel 41.2 i förordning (EG) nr 45/2001 där det anges att tillsynsmannen ska ge råd till gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen i alla frågor som rör behandling av personuppgifter. Denna rådgivning omfattar inte bara behandlingen av personuppgifter av dessa institutioner eller organ. Domstolen beaktade artikel 41 i sin tolkning av de befogenheter som Europeiska datatillsynsmannen tilldelas i artikel 47 i förordningen.

Under 2014 ingrep vi i en rad mål vid domstolen:

- T-115/13 Dennekamp mot parlamentet (insyn/tillgång till handlingar).

- T-343/13 CN mot parlamentet (offentliggörande av känsliga personuppgifter på en webbplats).
- C-615/13 P ClientEarth/PAN Europe (tolkning av begreppet personuppgifter i fråga om insyn/tillgång till handlingar och efterlevnad av artikel 8 b i förordning (EG) nr 45/2001 samt skillnaden mellan den grundläggande rätten till integritet och den grundläggande rätten till personuppgiftsskydd).

I enlighet med förordning (EG) nr 45/2001 kan beslut av Europeiska datatillsynsmannen överklagas hos Europeiska gemenskapernas domstol (artikel 32), exempelvis beslut i klagomålsärenden (se kapitel 2). Hittills har tre klaganden överklagat beslut hos domstolen. Av dessa var samtliga otillåtliga.

TILLGÅNG TILL HANDLINGAR/ INSYN

Som EU-institution och enligt arbetsordningen omfattas Europeiska datatillsynsmannen även av förordningen om allmänhetens tillgång till handlingar från 2001. Antalet förfrågningar om allmän tillgång till handlingar som innehas av Europeiska datatillsynsmannen har ökat gradvis under åren. Under 2013 fördubblades antalet förfrågningar från 12 till 24. Under 2014 hanterade vi 18 förfrågningar, varav 4 var bekräftande ansökningar efter våra första svar.

Det faktum att antalet mål som vi hanterar på detta område har ökat visar att det finns ett behov av mer detaljerade riktlinjer om det praktiska genomförandet av förordningen om allmän tillgång till handlingar. För närvarande arbetar vi med att stärka metoderna för svarshantering i enlighet med senaste praxis. Under 2015 kommer vi att tillhandahålla praktisk rådgivning till EU:s institutioner och organ om hur man skapar balans mellan insyn och behovet av skydd av personuppgifter mot bakgrund av domen mot Bavarian Lager.

ÖVERVAKNINGSTEKNIK

Under 2014 fortsatte vi att bedöma integritetsriskerna med ny teknik genom att samla in och analysera information i lämplig omfattning. Vi tillhandahöll även flera olika typer av vägledning om tekniska aspekter när det gäller registeransvarigas efterlevnad av uppgiftsskydd. Nedan följer en sammanfattning av delar av detta arbete. Mer information finns i den fullständiga versionen av den här rapporten samt i datatillsynsmannens [nyhetsbrev](#).

Allt fler enheter (exempelvis bärbara eller i bilar) är utrustade med gränssnitt som möjliggör överföring av de uppgifter de samlar in.

Det finns en oro för att säkerhetslösningar inte utvecklas tillräckligt snabbt för att hantera den ökade insamlingen och överföringen av personuppgifter. Antalet allvarliga säkerhetsbrister som upptäcks i vanliga system ökar också: under 2014 konstaterades det att några av de mest populära mobila enheterna var sårbara för avlyssning av krypterad kommunikation. Dessutom avslöjades det att en uppsättning kod som förekommer i många Linuxsystem hade en lucka som gjorde det möjligt för inkräktare att kringgå säkerhetsskydd. En sårbarhet upptäcktes också i operativsystem för smarttelefoner. Chipet som ansvarar för kommunikation över nätet kan åsidosätta alla restriktioner och skydda den "smarta" delen av telefonen och på så sätt få tillgång till all information som är lagrad på smarttelefonen.

Under 2014 väckte en rad säkerhetsbrister i system som används i bred omfattning stort intresse. Några av dessa sårbarheter var Heartbleed, Gotofail och Poodle. Programbuggen Heartbleed² upptäcktes i OpenSSL, ett populärt krypteringsverktyg för internetkommunikation. Heartbleed gör det möjligt att läsa och få tillgång till uppgifter som ska skyddas.

Många populära internetjänster föreföll sårbara, men tycktes vidta de åtgärder som krävdes för att snabbt komma tillrätta med programbuggen i deras system. EU:s institutioner säkrade också skyddet av sina tjänster. Användare av drabbade tjänster rekommenderades att byta lösenord, och

certifikat som används för att kryptera internettrafik mellan påverkade webbplatser byttes ut. Trots alla dessa åtgärder kan det finnas servrar som ännu inte har uppdaterats och som därför fortfarande använder den påverkade programvaran.

Europeiska datatillsynsmannens laboratorium för it-policy inrättades 2014 med utrustning och verktyg som kan användas för att bedöma sekretessegenskaperna inom vissa produkter eller system som används inom vårt tillsynsarbete.

It-laboratoriet har nu tagits i drift och kommer att kompletteras av en mobil it-lösning i syfte att kunna erbjuda demonstrationer och utföra experiment och/eller tekniska tester på plats i samband med inspektioner och granskningar.

Under 2014 lanserade vi Internet Privacy Engineering Network (IPEN) i samarbete med nationella uppgiftsskyddsmyndigheter, utvecklare och forskare från branschen, den akademiska världen och det civila samhället. Syftet med initiativet är att se till att integritetsfrågor beaktas vid utvecklingen av teknisk praxis och att uppmuntra dataingenjörer att införliva integritetsmekanismer i internetstandarder, tjänster och appar.

Syftet med det första [IPEN-seminariet](#), som hölls den 26 september 2014 i Berlin, var att utforma en praktisk strategi för att upptäcka integritetsbrister i befintlig teknik och utveckla användbara lösningar.

Som uppföljning av det framgångsrika första seminariet är Ipen-initiativet nu inriktat på vidareutveckling och hantering av de projekt som fastställts. Ipen kommer att fortsätta att undersöka sätt att utveckla integritetsvänlig teknik och säkerställa att integritet blir en nödvändig faktor för alla it-utvecklare.

I november 2014 presenterade vi, i enlighet med vårt uppdrag att ge rådgivning till EU-lagstiftaren, en översikt av tillämpliga EU-data samt relevanta aspekter av reformen av kommissionens arbetsgrupp om styrning och integritet. I samband med detta hölls diskussioner om spridning av samarbetsinriktade intelligenta transportsystem (C-ITS). Integritetsaspekterna är mycket viktiga för spridningen av C-ITS eftersom uppgifterna kan

2 CVE-2014-0160.

användas för profilering eller spårning. Vi kommer att fortsätta att följa det här initiativet under 2015.

För att vidareutveckla vår kapacitet när det gäller att erbjuda registeransvariga rådgivning om tekniska åtgärder för effektivt genomförande av uppgiftsskydd i it-system har vi utvecklat riktlinjer för specifika it-områden. Riktlinjerna kommer att göras tillgängliga under 2015.

2012 blev vi informerade om en systematisk blockering av vissa EU-webbplatser från [nätverket Tor](#). Denna restriktiva åtgärd motiverades med oro för nätverkssäkerheten. Vi påpekade dock att anonym kommunikation uttryckligen erkänns i EU:s lagstiftningsram och att nödvändighet och proportionalitet noggrant måste bedömas. Till följd av detta utbyte granskades relevant säkerhetspolicy och Tor blockeras inte längre systematiskt, till fördel för EU-medborgare och medborgare från tredjeland som vill eller behöver skydda sin integritet på internet.

Våra sakkunskaper när det gäller teknik och it-policy spelar en viktig roll i samarbetet med andra uppgiftsskyddsmyndigheter. 2014 deltog vi i flera möten med arbetsgrupper, specialgrupper eller delgrupper. Vi besökte även eu-LISA, Europeiska byrån för den operativa förvaltningen av storskaliga it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa i Tallinn i syfte att öka kunskaperna om uppgiftsskyddsrelaterade frågor och inleda diskussioner om it och hantering av systemens it-säkerhet. Detta besök skedde oberoende av den inspektion av eu-LISAs lokaler som vi påbörjade i slutet av 2014 för att kontrollera säkerheten och den operativa förvaltningen av systemet.

Vi bidrog bland annat till kommissionens insatser vad gäller en policy för smarta mätare och nät och utvecklingen av en strategi för användning av molnbaserade datortjänster i offentlig förvaltning.

HUVUDMÅL 2015

Följande huvudmål har valts ut för 2015 års verksamhet inom ramen för den övergripande strategin för 2015–2019. Resultatet kommer att rapporteras under 2016.

Övervakning och verkställighet

Under 2015 kommer vi att fortsätta att verka för EU-organs ansvarsskyldighet vid behandling av personuppgifter.

- **Bibliotek av erfarenheter**

Vi kommer att använda de erfarenheter av tillämpning av förordning (EG) nr 45/2001 som vi har samlat på oss under tio år till att utveckla ett internt arkiv för rättspraxis för att säkerställa att våra värdefulla sakkunskaper katalogiseras.

- **Förordning (EG) nr 45/2001**

Utifrån denna solida erfarenhet kommer vi att samarbeta med Europaparlamentet, rådet och kommissionen för att säkerställa att de befintliga reglerna i förordning (EG) nr 45/2001 anpassas till den allmänna uppgiftsskyddsförordningen.

- **Utbildning och samverkan**

Vi kommer att fortsätta att utbilda och vägleda EU-organ i det bästa sättet att respektera uppgiftsskyddsregler i praktiken och rikta in våra ansträngningar på de typer av behandling som medför höga risker för enskilda. Vi kommer att fortsätta att ha ett nära samarbete med EU-organ och erbjuda dem relevanta sakkunskaper och rådgivning som i sin tur hjälper oss att stärka våra praktiska kunskaper om deras verklighet.

- **Uppgiftsskyddsombud**

I nära samarbete med uppgiftsskyddsombud kommer vi att fortsätta att stödja EU:s institutioner i arbetet med att skapa en strategi som inte bara baseras på efterlevnad utan även på ansvarsskyldighet. Framför allt inriktas detta samarbete på att utveckla konsekvensbedömning av dataintegritet och anmälningar om personuppgiftsbrott.

- **Samordnad tillsyn**

Vi kommer att fortsätta att övervaka storskaliga it-system i nära samarbete med de nationella uppgiftsskyddsmyndigheterna.

- **Inspektioner**

Vi kommer att förbättra vår metodik för inspektioner och besök, framför allt en mer effektiv metod för inspektion av it-system.

Policy och samråd

Som en del av genomförandet av datatillsynsmannens strategi för 2015–2019 har fem huvudsakliga områden fastställts för vårt arbete med policy och samråd under 2015:

- **Stora data och den digitala inre marknaden**

Vi kommer att presentera en vision för hur EU ska säkerställa att enskilda personer kan utöva användarkontroll, dra nytta av fördelarna med stora data och se till att organisationer och företag präglas av öppenhet och ansvarsskyldighet för sin behandling av personuppgifter. Vi kommer att dra nytta av den livliga debatt som uppstod i kölvattnet av vårt preliminära yttrande om konkurrenslagstiftning, konsumentskydd, integritet och den digitala ekonomin genom att delta vid evenemang och i diskussioner med lagstiftare.

- **Slutföra reformen av ramen för uppgiftsskydd**

Före sommaren 2015 kommer vi att presentera en policygenomgång och uppmuntra institutionerna att informera och hjälpa till att hitta praktiska och flexibla lösningar under den kommande trepartsdialogen om den allmänna uppgiftsskyddsförordningen och direktivet om uppgiftsskydd i samarbete mellan brottsbekämpningsmyndigheter. Vi kommer även att i nära samarbete med nationella övervakningsmyndigheter ägna oss åt genomförandet av de nya reglerna. Framför allt kommer vi att bidra till arbetet med att göra övergången till datatillsynsmannens nya styrelse friktionsfri utan att det påverkar medlagstiftarnas framtida beslut om organisationen av styrelsens sekretariat. Vi kommer i ett tidigt skede att engagera oss i den politiska diskussionen om genomförandet av sektorsspecifik lagstiftning, exempelvis förslag till omarbetning av direktiv 2002/58/EG.

Internationella avtal

Vi kommer att samarbeta proaktivt med EU:s institutioner för att säkerställa att uppgiftsskyddsprinciperna på ett lämpligt och konsekvent sätt beaktas vid förhandlingar om internationella avtal om handel samt brottsbekämpning, såsom TTIP, TISA och Safe Harbour och den planerade automatiska förnyelsen av TFTP-avtalet med USA. När så är lämpligt kommer vi även att erbjuda våra sakkunskaper och vårt stöd i samband med övervakning av befintliga avtal, såsom de bilaterala avtalen om överföring av passageraruppgifter.

- **Bistå beslutsfattare i inrikes frågor**

Vår målsättning är att i samarbete med experter från kommissionen utarbeta riktlinjer om att införliva uppgiftsskyddsbestämmelser och principer i förslag och politik om intern säkerhet, gränsförvaltning och migration. Den nya europeiska agendan för säkerhet måste präglas av mer konvergens mellan olika uppgiftsskyddslag på detta område och enhetlighet i övervakningen av storskaliga it-system. När det gäller specifika åtgärder såsom EU:s direktiv om överföring av passageraruppgifter och paketet smarta gränser där diskussioner pågår har vi erbjudit oss att tillsammans med institutionerna arbeta för att hitta metoder att minimera överträdelse av rätten till integritet och uppgiftsskydd för det stora antalet enskilda personer som kan drabbas av sådana. Våra råd kommer att grunda sig på aktuell rättspraxis, framför allt EU-domstolens dom om direktivet om lagring av uppgifter i målet Digital Rights Ireland. Vi kommer även att utarbeta ett bakgrundsdokument där vi utvecklar begreppen nödvändighet och proportionalitet, och hur de ska tillämpas på förslag som påverkar uppgiftsskydd, framför allt mot bakgrund av ny rättspraxis.

- **Enas om arbetsmetoder med EU:s institutioner och organ**

I enlighet med vårt policydokument kommer vi att ha som målsättning att där så är lämpligt fastställa effektiva sätt att arbeta med institutionerna genom samförståndsavtal och genom att fullgöra vår policy och samrådsroll. Vi kommer att be om återkoppling på värdet av våra samråd. Arbetsmetoderna kommer att utgå från vårt nära samarbete med det italienska ordförandeskapet om ett förslag till direktiv i fråga om automatiskt utbyte av bankkontoinformation mellan skattemyndigheter. Vi kommer att fortsätta att ha ett nära samarbete med byrån för grundläggande rättigheter när det gäller frågor av gemensamt intresse.

Samarbete

Vår ambition är att EU ska tala med en röst i frågor som rör integritet och uppgiftsskydd. Därför kommer den centrala motorn för vår strategi att vara nära samarbete med andra uppgiftsskyddsmyndigheter.

- **Samordnad tillsyn**

Vi kommer att fortsätta att prioritera effektivt och lojalt engagemang och stöd i samordnad övervakning av TIS, Eurodac, IMI, SIS II och VIS. Vårt mål är att övergå till en mer konsoliderad och effektiv styrningsmodell för system som tillhör den tidigare tredje pelaren.

- **Artikel 29-gruppen**

Vi kommer att ha ett nära samarbete med arbetsgruppen, inte bara för att säkerställa en smidig övergång till Europeiska dataskyddsstyrelsen, utan även när det gäller att utveckla och bidra till yttranden både i delgruppsmöten och plenarsammanträden, som föredragande där så är lämpligt, och i den operativa övervakningen av EU-organ och it-system.

- **Tredjeländer och internationella organisationer**

Vi kommer att främja en global allians med uppgiftsskydds- och integritetsmyndigheter för att fastställa tekniska och lagrelaterade lösningar på de huvudsakliga utmaningarna i fråga om uppgiftsskydd såsom stora data, sakernas internet och massövervakning. Vi kommer även att delta fullt ut i diskussioner om uppgiftsskydd och integritet vid internationella fora såsom Europarådet och OECD.

It-policy

- **Uppgiftsskyddet blir digitalt**

En av våra viktigaste åtgärder för att uppnå detta strategiska mål är att förbättra vårt samarbete med intressenter, framför allt tekniksektorn, för att skapa ett mer tvärvetenskapligt samarbete om uppgiftsskydd, inbyggt som standard.

- **Internet Privacy Engineering Network (IPEN)**

Vi kommer att fortsätta att fokusera på uppgiftsskydd och sekretess ur ett tekniskt perspektiv. IPEN består av tekniska experter från uppgiftsskyddsmyndigheter, industrin, den akademiska världen och det civila samhället, men det som skiljer det från andra nätverk är att insatserna är inriktade på frågor av praktisk relevans. Under 2015 kommer nätverket att utökas

och arbetet med de åtgärdslinjer som upprättades under 2014 kommer att fortgå.

- **Teknikövervakning**

Vår teknikövervakning kommer att bli mer synlig och tillgänglig för andra intressenter så att den kan användas i deras arbete. Förutom att utgöra underlag för vår egen verksamhet, liksom för samarbetet med uppgiftsskyddsmyndigheter och teknikinriktade expertgrupper på EU-nivå, kommer våra rapporter även att göras tillgängliga för allmänheten.

- **Vägledning om teknik och uppgiftsskydd**

För att främja en uppgiftsskyddskultur inom de EU-institutioner som övervakas av Europeiska datatillsynsmannen kommer utarbetandet av riktlinjer för specifika tekniska områden såsom mobila enheter, webbtjänster och molnbaserade datortjänster att slutföras under 2015 och kompletteras av vägledning inom specifika områden såsom riskhantering.

- **It-säkerhet**

Hanteringen av it-säkerhet har kommit att bli allt viktigare. Som tillsynsmyndighet kommer vi i vår inspektions- och granskningsverksamhet och som samarbetspartner till it-säkerhetssektorn fortsätta att utveckla våra sakkunskaper inom it-säkerhet och dess systematiska tillämpning, med särskild fokusering på EU:s institutioner.

Övriga områden

Information och kommunikation

2015 är ett år som präglas av förändringar för Europeiska datatillsynsmannen. Det nya mandatet och den nya strategin har lett till förväntningar och potential i fråga om vad som kan uppnås under de kommande fem åren. Som en följd av detta kommer flera större informations- och kommunikationsprojekt att genomföras. Några exempel:

- **En ny visuell identitet**

Översynen av vår visuella identitet, inbegripet en ny logotyp och ett nytt diagram, kommer att vara ett viktigt projekt under 2015. Till följd av vår förändrade visuella identitet måste även allt kommunikationsmaterial (exempelvis kampanjartiklar, publikationer, webbplats osv.) från datatillsynsmannen uppdateras. Detta kommer att vara ett långsiktigt projekt. Vi kommer att fortsätta att använda det befintliga materialet tills det tar

slut eller tills det inte längre är användbart och därefter uppdatera det.

- **Uppdatera datatillsynsmannens webbplats**

Vi kommer också att genomföra vissa större tekniska uppdateringar av vår webbplats och även passa på att uppdatera dess utseende och profil.

- **Tydligt språk**

Under de senaste åren har vi fortsatt att uppnå goda resultat i arbetet för ett tydligare språk. Vårt övergripande mål är att komma tillrätta med det till stora delar komplexa juridiska och tekniska intrycket av uppgiftsskydd. Detta fortsätter att vara en prioritering och därför kommer vi under 2015 att fortsätta att göra tekniska frågor mer begripliga genom att använda ett enkelt språk och ge exempel som allmänheten känner igen sig i.

Resursförvaltning och professionalisering av personalförvaltningen

Den nya datatillsynsmannens mandat och strategi kommer att innebära förändringar som påverkar vårt personalarbete och medför ytterligare påfrestningar på den budget som är resultatet av flera års åtstramningspolitik.

- En av dessa förändringar är den nya uppgiftsskyddsförordningen som troligen kommer att antas som ersättning av direktiv 95/46/EG. Denna kan komma att få en direkt påverkan på datatillsynsmannens organisationsstruktur, framför allt om datatillsynsmannen i enlighet med kommissionens förslag får i uppdrag att tillhandahålla sekretariatets nya dataskyddsstyrelse. Som en följd av detta omfattar budgeten för 2015 redan nu en ny avdelning III med namnet Dataskyddsstyrelsen. Dessutom kommer en arbetsgrupp för dataskyddsstyrelsen att upprättas under årets andra hälft.

- Under 2015 kommer vi att utarbeta två dokument där vi behandlar sätt att öka ansvarsskyldigheten och den etiska dimensionen av vår institution: en ny uppförandekod för chefsgruppen och en visuellblåsarpolicy i enlighet med Europeiska ombudsmannens rekommendationer.

I enlighet med vårt mål att föregå med gott exempel kommer vi att ha ett mycket nära samarbete med dataskyddsstyrelsens uppgiftsskyddsombud inom ramen för en konsekvensbedömning av integritet och granskning av anmälningar om uppgiftsskydd efter att de nya tjänsteföreskrifterna träder i kraft.

www.edps.europa.eu

Publikationsbyrå

ISBN 978-92-9242-071-0

EDPS

EUROPEISKA DATATILLSYNSMANNEN